

**دستورالعمل ضوابط و شرایط
استعدادیابی و تخصیص اراضی ملی و دولتی
(اصلاحیه پنجم)**

اردیبهشت ۱۴۰۲

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

- ۱- تعاریف و اصطلاحات..... ۳
- ۲- ساختار اجرایی..... ۳
- ۳- اعضا کمیته استانی استعدادیابی و تخصیص اراضی ۴
- ۴- وظایف کمیته و دبیرخانه استانی استعدادیابی و تخصیص اراضی..... ۴
- ۵- اعضا کمیته ستادی استعدادیابی، تخصیص اراضی و رسیدگی به اختلافات ۴
- ۶- وظایف کمیته و دبیرخانه ستادی استعدادیابی ، تخصیص اراضی و رسیدگی به اختلافات ۵
- ۷- شرایط رسیدگی به استعلامات ۵
- ۸- الزامات قانونی (ممنوعیت های قانونی و محدودیت های فنی و مدیریتی) ۶
- ۹- سایر الزامات ۸
- ۱۰- فرآیند پاسخ به درخواست های تخصیص اراضی ۹
- ۱۱- مدت اعتبار تخصیص..... ۱۰
- ۱۲- رسیدگی به اختلافات و اعتراضات..... ۱۰
- ۱۳- نظارت ۱۰
- ۱۴- تأمین اعتبار ۱۱
- ۱۵- اطلاعات دستورالعمل..... ۱۱

ضمائم و پیوست ها

ماده ۱: تعاریف و اصطلاحات

۱- **سازمان:** منظور سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور می‌باشد.

۲- **دفتر:** منظور دفتر استعدادیابی و بهره‌برداری منابع طبیعی سازمان می‌باشد.

۳- **اداره کل:** منظور اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان می‌باشد.

۴- **کمیته استانی استعدادیابی و تخصیص اراضی:** کمیته‌ای است که جهت بررسی اراضی مورد درخواست و انطباق آن با ممنوعیت‌ها، محدودیت‌ها، ضوابط و معیارهای استعدادیابی و تخصیص اراضی ملی و دولتی و نیز ضوابط فنی اجرایی سازمان تشکیل می‌گردد. دبیرخانه کمیته استانی در اداره استعدادیابی و بهره‌برداری منابع طبیعی اداره کل مستقر که مسئولیت آن بر عهده رئیس اداره مربوطه می‌باشد.

۵- **کمیته ستادی استعدادیابی، تخصیص اراضی و رسیدگی به اختلافات:** کمیته‌ای است جهت نظارت بر عملکرد کمیته‌های استانی و رسیدگی به اختلافات موضوع ماده هفت این دستورالعمل که دبیرخانه آن در دفتر استعدادیابی و بهره‌برداری منابع طبیعی سازمان مستقر و مسئولیت آن بر عهده مدیر کل دفتر مذکور می‌باشد.

۶- **سامانه الکترونیکی:** منظور سامانه تخصیص اراضی در زیر مجموعه سامانه جامع پاسخگویی به استعلامات سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور به آدرس saba.frw.ir می‌باشد. فرآیند وصول درخواست و استعدادیابی و تخصیص اراضی ملی و دولتی صرفاً از طریق این سامانه انجام می‌گیرد.

۷- **استعدادیابی اراضی:** به بررسی وضعیت فنی و حقوقی اراضی ملی و دولتی مورد درخواست، وفق ضوابط و معیارهای ابلاغی، استعدادیابی اراضی گفته می‌شود.

۸- **اراضی قابل تخصیص:** آن دسته از اراضی بلامعارض ملی و دولتی که با رعایت قوانین مربوط و دستورالعمل حاضر در اختیار مرجع واگذاری اراضی (مدیریت امور اراضی) قرار می‌گیرد.

۹- **ممنوعیت‌های تخصیص:** به ممنوعیت‌های قانونی در واگذاری اراضی ملی و دولتی گفته می‌شود که مصادیق آن در بند (الف) ماده چهار این دستورالعمل احصاء گردیده است.

۱۰- **ممنوعیت و محدودیت‌های فنی و مدیریتی تخصیص:** به معاذیر فنی و حقوقی و مدیریتی گفته می‌شود که در صورت رفع عذر مربوطه تخصیص عرصه ممکن و مصادیق آن در بند (ب) ماده چهار این دستورالعمل پیش‌بینی گردیده است.

۱۱- **سایر تعاریف و اصطلاحات:** سایر تعاریف و اصطلاحات مندرج در این دستورالعمل همان می‌باشد که در قانون و برخی از آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوطه آمده است.

ماده ۲: ساختار اجرایی

در راستای اجرای مفاد این دستورالعمل ارکانی به شرح ذیل پیش‌بینی و تشکیل می‌گردد؛

۱- کمیته استانی استعدادیابی و تخصیص اراضی

۲- دبیرخانه استانی استعدادیابی و تخصیص اراضی

۳- کمیته ستادی استعدادیابی، تخصیص اراضی و رسیدگی به اختلافات

۴- دبیرخانه ستادی استعدادیابی، تخصیص اراضی و رسیدگی به اختلافات

۱-۲- اعضای کمیته استنادیابی و تخصیص اراضی با ترکیب ذیل تعیین می شوند:

۱. معاون حفاظت و امور اراضی، عضو و رئیس کمیته
 ۲. معاون فنی اداره کل استان، عضو کمیته
 ۳. معاون آبخیزداری اداره کل، عضو کمیته
 ۴. رئیس اداره امورمراتع / رئیس اداره اموربیابان حسب مورد عضو کمیته
 ۵. رئیس اداره استنادیابی و بهره‌برداری منابع طبیعی عضو و دبیر کمیته
- تبصره ۱:** دعوت از رئیس اداره بازرسی، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات و رئیس اداره حراست اداره کل استان، بعنوان ناظر و بدون حق رأی بلامانع است.

تبصره ۲: در ادارات کل استان های شمالی کشور {گیلان-گلستان- مازندران(ساری)- مازندران(نوشهر)} که مشمول یک معاونت مشترک تحت عنوان معاونت فنی و آبخیزداری می باشند. معاونت جنگل هم بعنوان عضو کمیته در جلسه شرکت می نماید.

تبصره ۳: کمیته مذکور با حضور اکثریت اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات آن با رأی اکثریت اعضاء معتبر که با ابلاغ مدیر کل استان و با یک درجه تفویض معاون حفاظت و امور اراضی قابل اجراء می‌باشد.

۲-۲- وظایف کمیته و دبیرخانه استنادیابی و تخصیص اراضی :

- ۱) اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های اعلامی از سوی دبیرخانه ستادی .
- ۲) بررسی فرآیند رسیدگی به درخواست‌های واصله از طریق سامانه الکترونیکی تخصیص اراضی ملی و دولتی و بارگزاری مستندات جهت پاسخگویی به مرجع مستعلم .
- ۳) تشکیل جلسات کمیته استنادیابی و تخصیص اراضی بمنظور بررسی اسناد و مدارک مربوطه حسب مورد و در اولین فرصت جهت اعلام پاسخ .
- ۴) اخذ و بررسی گزارش وضعیت عرصه و نقشه مربوطه از اداره منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان و واحدهای استانی
- ۵) عنداللزوم بازدید از اراضی مورد درخواست به اتفاق معاون تخصصی ذیربط و یا سایر اشخاص به تشخیص کمیته و ارائه گزارش جهت طرح در جلسات کمیته برای اتخاذ تصمیم نهایی .
- ۶) ارائه گزارشات دوره‌ای هر سه ماه یک بار به دبیرخانه ستادی از طریق اداره کل .
- ۷) اعلام مصوبات کمیته استنادیابی و تخصیص اراضی در طرح‌های مدیریت منابع طبیعی به معاونت تخصصی ذیربط صرفاً جهت انتزاع و یا اصلاح طرح های مربوطه .
- ۸) رعایت مدت زمان رسیدگی و پاسخگویی به استعلامات تخصیص که حداکثر دو ماه می باشد .

۲-۳- : اعضاء کمیته ستادی استنادیابی، تخصیص اراضی و رسیدگی به اختلافات با ترکیب ذیل تعیین می شوند:

- ۱-معاون حفاظت و امور اراضی سازمان (عضو و رئیس)
- ۲- معاون آبخیزداری، امورمراتع و بیابان / معاون جنگل (حسب مورد عضو)
- ۳-مدیرکل دفتر استنادیابی و بهره‌برداری منابع طبیعی (عضو و دبیر)
- ۴-مدیر کل دفتر امور حقوقی سازمان (عضو)
- ۵- رئیس شورای جنگل، مرتع و آبخیزداری سازمان یا مشاور فنی رئیس سازمان با نظر ریاست سازمان (عضو)

تبصره ۱: دعوت از نمایندگان دفتر مرکزی حراست و دفتر بازرسی، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات بعنوان ناظر و مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان بعنوان مدعو در جلسات بدون حق رأی بلامانع است.

تبصره ۲: تصمیمات کمیته مذکور با اکثریت آراء معتبر که با ابلاغ معاون حفاظت و امور اراضی سازمان و یا با یک درجه تفویض با ابلاغ مدیرکل دفتر استعدادیابی و بهره برداری منابع طبیعی قابل اجرا می باشد.

۴-۲-وظایف کمیته و دبیرخانه ستادی استعدادیابی، تخصیص اراضی و رسیدگی به اختلافات:

(۱) پیگیری تهیه و تنظیم اصلاحات مورد نیاز ضوابط، معیارها و استانداردهای استعدادیابی و تخصیص اراضی از معاونت های مربوطه جهت تصویب در کمیته فنی معاونت حفاظت و امور اراضی و شورای جنگل، مرتع و آبخیزداری سازمان.

(۲) اخذ گزارش های دوره ای حداقل سه ماهه از دبیرخانه های استانی و تهیه گزارشات کشوری.

(۳) پیگیری جهت ایجاد رویه واحد در امور اجرایی تخصیص اراضی.

(۴) نظارت بر عملکرد کمیته استعدادیابی و تخصیص اراضی استانی.

(۵) هماهنگی های لازم در زمینه اجرای مفاد این دستورالعمل.

(۶) تهیه و تنظیم مجوز تخصیص اراضی بالاتر از نصاب بر اساس فرمت و ضوابط مربوطه و مصوبات کمیته ستادی

(۷) پیگیری و هماهنگی به منظور تهیه نقشه های استعدادیابی اراضی، ممنوعیت و محدودیت های اراضی با هماهنگی دفتر مهندسی و مطالعات و ادارات کل استانی موضوع بند "ج" ماده ۴ این دستورالعمل.

(۸) رسیدگی به اختلافات و اعتراضات واصله.

ماده ۳: شرایط رسیدگی به تخصیص اراضی

۱- دبیرخانه استانی موظف است صرفاً درخواست های تخصیص اراضی که از طریق سامانه الکترونیکی پذیرفته شده و دارای شرایط ذیل می باشد را پیگیری و پاسخ آن را ارائه نماید.

۲- درخواست ها از طریق سامانه و با رعایت ضوابط، بدون ذکر نام و نیز عدم هدایت متقاضی به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری ارسال شده باشند.

۳- ماهیت طرح به همراه نقشه UTM اراضی مورد درخواست ارسال شده باشد.

۴- رعایت نصاب اراضی قابل تخصیص توسط کمیته استانی استعدادیابی و تخصیص اراضی بر اساس بخشنامه شماره ۰۲۰/۴۷۵۸ مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۱ ابلاغی وزیر وقت جهاد کشاورزی و یا اصلاحیه های بعدی آن صورت می گیرد.

تبصره ۵: اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان برای تخصیص مساحت های بیش از سطوح یاد شده در بخشنامه مزبور می بایست اراضی بلامعارض را پس از طی مراحل لازم بر اساس این دستورالعمل و قبل از تخصیص، فرم ها و مستندات مربوطه (موافقت اصولی یا جواز تأسیس، طرح مصوب و...) را تکمیل و از طریق سامانه الکترونیکی به معاونت حفاظت و امور اراضی سازمان منعکس و مراتب موافقت یا مخالفت با تخصیص را از طریق دبیرخانه ستادی کمیته استعدادیابی، تخصیص اراضی و رسیدگی به اختلافات و با امضای معاون حفاظت و امور اراضی سازمان اخذ نماید.

ماده ۴: الزامات قانونی

الف- ممنوعیت‌های قانونی تخصیص اراضی ملی و دولتی:

- ۱- ممنوعیت موضوع ماده ۲ آئین نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه واگذاری و احیاء اراضی در جمهوری اسلامی ایران (مصوبه ۵۹/۲/۳۱ شورای انقلاب) شامل:
 - جنگل‌ها و بیشه‌های طبیعی.
 - نهالستان‌های عمومی.
 - پارک‌های جنگلی و جنگل‌های دست کاشت عمومی.
 - مراتع عمومی از حریم روستاها.
 - راه‌های مسیر کوچ عشایر و حریم مربوط به آنها.
 - حریم قانونی تأسیسات دولتی.

۲- مناطق چهارگانه مصوب سازمان حفاظت محیط زیست موضوع تبصره "۵" ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری ناظر بر تبصره ۴ ماده ۳۱ قانون حفاظت و بهره‌برداری و بند "الف" ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست .

۳- بستر و حریم قانونی راه‌ها، رودخانه‌ها، مسیل‌ها، دریاها، دریاچه‌ها و تالاب‌ها

۴- عرصه‌های واجد گونه‌های ممنوع القمع موضوع ماده (۱) قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر جنگلی کشور (مشمول وصف ذخیره گاه و ضوابط تعیین شده)

۵- مراتع درجه یک موضوع تبصره یک ماده ۳۱ قانون حفاظت و بهره‌برداری

۶- اراضی ملی دولتی واقع در حریم شهری که مشمول حکم مندرج در ماده ۸ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی نباشد.

تبصره ۱: در خصوص ممنوعیت گونه‌گون، رعایت دستورالعمل شناسائی و تعیین مناطق ذخیره گاهی گونه مذکور و اصلاحیه‌های بعدی آن الزامی است.

تبصره ۲: جنگل‌هایی که به علل مختلف طبیعی و یا غیر طبیعی کم پوشش شده اند کماکان جنگل محسوب می‌گردد و قابل تخصیص نمی‌باشد.

ب- ممنوعیت و محدودیت‌های فنی و مدیریتی تخصیص اراضی ملی و دولتی:

۱- در اراضی منابع ملی و دولتی دارای بهره‌بردار ذیحق، در تخصیص این اراضی رعایت حقوق بهره‌برداران مورد تأیید اداره کل الزامی است. نحوه و شرایط پرداخت حقوق این اشخاص مطابق ضوابط مندرج در دستورالعمل و آیین‌نامه اجرایی تبصره (۱) اصلاحی ماده (۴۷) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۸۷/۱۲/۱۴ مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

۲- اراضی فاقد اجرای ماده (۱۳) آیین‌نامه اجرایی قانون ملی شدن جنگل‌ها و نیز ماده (۳۹) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع .

۳- تخصیص بیش از پنج درصد از مساحت مراتع دارای طرح‌های مرتعداری مصوب و یا پروانه‌های چرا منوط به تأیید دفتر امور مراتع سازمان (ظرف مهلت زمانی حداکثر بیست روز) می‌باشد و در صورت موافقت و یا مخالفت مراتب به دبیرخانه ستادی منعکس می‌گردد.

تبصره ۵: در صورت بروز اختلاف فی مابین اداره کل و دفتر امورمراتع موضوع به کمیته ستادی استعدادیابی، تخصیص اراضی و رسیدگی به اختلافات جهت اتخاذ تصمیم نهایی ارسال می گردد.

۴- صدور مجوز دامداری صنعتی و دام های پر بازده غیر وابسته به مرتع که کاملاً در محیط های بسته نگهداری می گردد، نظیر نژادهای رومانوف، رومن، بز سانن و ...، تابع ضوابط و شرایط این دستورالعمل بوده و با تأکید بر اجرای تبصره ۳ ماده ۹ آئین نامه اجرایی اصلاحی تبصره ۱ ماده ۴۷ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت قابل اجرا می باشد.

۵- در عرصه های مرتعی دارای طرح مرتعداری یا پروانه چرا، چنانچه متقاضی واحد دامداری، احدی از مجریان طرح یا بهره برداران ذیحق باشد، در قالب طرح مرتعداری تلفیقی مستند به ماده ۳ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها با تأکید بر رعایت کلیه ضوابط و دستورالعمل های مربوطه می توان نسبت به پیش بینی فعالیت طرح پرواربندی یا دامداری مطابق بند ۶ راهنمای ابلاغی تهیه و اجرای طرح های مرتعداری ابلاغی ۹۹/۱۲/۳۰۹۱۹ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۳ سازمان اقدام نمود .

۶- درخواست متقاضیانی که دارای اراضی زراعی و مستثنیات لازم جهت تأمین علوفه مورد نیاز دام می باشند با تأکید بر دستورالعمل های جاری سازمان و مشروط به اعطای تعهد رسمی با شرایط ذیل قابل بررسی است :

۱-۶- تعهد گردد دام های سبک موضوع درخواست را به هیچ وجه وارد مرتع ننمایند.

۲-۶- تعهد گردد که علوفه مورد نیاز دام را بصورت دستی خریداری و تهیه نمایند.

۳-۶- نسبت به پرداخت حقوق عرفی دامداران مستند به تبصره ۱ ماده ۴۷ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت اقدام نماید.

۷- چنانچه عرصه دارای طرح مرتعداری یا پروانه چرا بوده و متقاضی خارج از لیست بهره برداران مرتعی بوده و در منطقه مورد نظر اعیانی یا مستثنیات لازم جهت تأمین علوفه مورد نیاز را نداشته باشد به گونه ای که مستلزم حضور دام در مرتع و مسبب تعارضات و تنش اجتماعی با بهره برداران و ایجاد فشار مضاعف بر عرصه های مرتعی گردد، مستند به تبصره ۲ ماده ۴۷ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ماده ۴۴ مکرر قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع می بایست برخورد قانونی صورت گرفته و تخصیص عرصه در اینگونه موارد امکان پذیر نیست.

۸- رعایت سیاست ها و ضوابط اجرایی مدیریت مناطق بیابانی، در اراضی ملی و دولتی دارای طرح های بیابان، محدوده کانون های بحرانی فرسایش بادی، مناطق برداشت و حمل با شدت زیاد و مناطق رسوبگذاری فعال ضروری و متناسب با نوع طرح بعهده کمیته استانی و یا ستادی خواهد بود.

۹- تاثیر شیب به عنوان یک عامل محدود کننده در تخصیص اراضی می بایست (با توجه به اقلیم و شرایط توپوگرافی هر منطقه و متناسب با نوع فعالیت مورد درخواست) مد نظر کمیته تخصیص استان قرار گیرد.

۱۰- رعایت حقوق قانونی محدوده های مورد موافقت منابع طبیعی و آبخیزداری جهت فعالیت های معدنی و یا محدوده های تخریب یافته ای که تحت عملیات بازسازی و احیاء می باشند ضروری است .

۱۱- اراضی که در مراجع قضایی دادگستری و غیر دادگستری (شبه قضائی) و اداری از جمله محاکم دادگستری شعبه ویژه موضوع ماده (۹) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی و کمیسیون رفع تداخلات موضوع ماده ۵۴ قانون رفع موانع تولید دارای پرونده مفتوح باشد .

۱۲- اراضی دارای پرونده های تخریب و تصرف مفتوح در مراجع قضایی تا زمان تعیین تکلیف نهایی پرونده .

۱۳- رعایت حریم طرح ها و پروژه های آبخیزداری مطابق دستورالعمل و ضوابط مرتبط .

۱۴- اراضی موضوع ماده ۶۴ قانون حفاظت و بهره برداری که حسب آراء قطعی قضایی ملی شده اند.

۱۵- اراضی مستثنیاتی که در راستای اجرای ماده ۶۴ مکرر قانون حفاظت و بهره برداری تملک شده اند.

۱۶- اراضی ملی - دولتی از جمله خالصه، اصلاحات ارضی و ... که نسبت به آنها اسناد اموالی اخذ شده باشد .

۱۷- ایستگاه‌های مصوب تولید بذر و نهال

۱۸- اراضی بدون پوشش جنگلی که محاط در جنگل می‌باشند.

۱۹- عرصه های مشمول مواد ۴۳ مکرر و ۵۰ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع کشور

۲۰- اراضی مشمول تبصره ۲ ماده ۹ قانون جهش تولید و عرضه مسکن

۲۱- اراضی مشمول ماده ۴ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن

ج- سایر الزامات

۱- اداره کل استان (اداره مهندسی و مطالعات با هماهنگی اداره استعدادیابی و بهره برداری منابع طبیعی) موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل و با استفاده از لایه‌های اطلاعاتی موجود، نسبت به تهیه نقشه‌های ممنوعیت‌های تخصیص اراضی موضوع بند "الف" ماده چهار این دستورالعمل اقدام و پس از تأیید دفتر مهندسی و مطالعات سازمان نتیجه را به معاونت حفاظت و امور اراضی اعلام نماید.

۲- اداره کل استان (اداره مهندسی و مطالعات با هماهنگی اداره استعدادیابی و بهره‌برداری منابع طبیعی) موظف است حداکثر ظرف مدت یکسال از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل و با استفاده از لایه‌های اطلاعاتی موجود، نسبت به تهیه نقشه‌های محدودیت‌های تخصیص اراضی موضوع بند "ب" ماده چهار این دستورالعمل اقدام و پس از تأیید دفتر مهندسی و مطالعات سازمان نتیجه را به معاونت حفاظت و امور اراضی اعلام نماید.

تبصره ۱: معاونت حفاظت و امور اراضی سازمان در اجرای بندهای فوق موظف است نقشه‌های مربوطه را جهت بارگذاری در سامانه الکترونیکی تخصیص اراضی ملی و دولتی به دفتر فناوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری ارائه نماید.

تبصره ۲: ادارات کل موظفند حداقل هر سال یکبار نسبت به بروزرسانی موضوعات مندرج در بندهای فوق الذکر اقدام و نتیجه را به سازمان منعکس نمایند.

تبصره ۳: به استناد تبصره ذیل بند "ز" ماده ۹ ضوابط اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی و آیین نامه اجرایی آن مصوبه ستاد مرکزی هیئت واگذاری زمین به شماره ۵۳/۰۲۰/۴۵۱۰۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۱/۳۰ واگذاری (تخصیص) اراضی به منظور زراعت دیم ممنوع است.

ماده ۵: فرآیند پاسخ به درخواست های تخصیص اراضی

۱- با وصول درخواست تخصیص اراضی از طریق سامانه الکترونیکی ، دبیرخانه استانی موظف است نسبت به بررسی درخواست اقدام و در صورت تطبیق با بند الف ماده چهار، مراتب عدم امکان تخصیص اراضی ملی و دولتی را به صورت الکترونیکی در بستر سامانه مذکور به مرجع واگذاری اعلام نماید.

۲- در صورتیکه عرصه مورد درخواست مشمول بند الف ماده چهار این دستورالعمل نباشد، موضوع بصورت الکترونیکی در بستر سامانه به اداره منابع طبیعی شهرستان ارسال تا گزارش وضعیت عرصه را اخذ نماید.

۳- پس از وصول گزارش شهرستان، دبیرخانه استانی درخواست تخصیص و صورت وضعیت مربوطه را برای طی مراحل بررسی به کمیته استعدادیابی و تخصیص استان ارجاع می‌نماید.

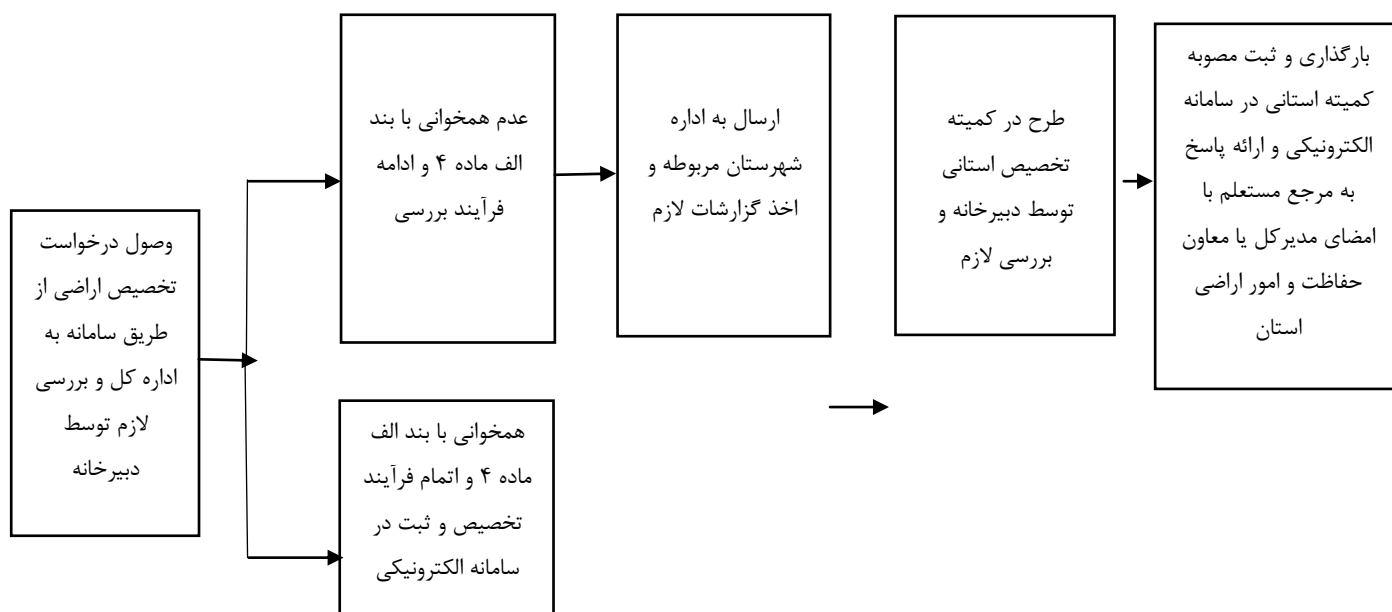
۴- کمیته استعدادیابی و تخصیص استان با رعایت الزامات و ضوابط و معیارهای قانونی (پیوست) نسبت به بررسی درخواست و تکمیل فرم شماره ۳ اقدام می‌نماید.

۵- دبیرخانه استانی موظف است فرم گزارش وضعیت حقوقی عرصه (فرم شماره ۱) و فرم گزارش مشخصات فنی عرصه (فرم شماره ۲) و فرم گزارش کمیته استعدادیابی و تخصیص استان (فرم شماره ۳) و مشخصات و تصویر سند مالکیت و فرم پاسخ استعلام تخصیص را به منظور پاسخگویی مرجع مستعلم در سامانه الکترونیکی بارگزاری نماید .

۶- مدت پاسخگویی به استعلامات تخصیص اراضی ملی و دولتی حداکثر ۲ ماه از تاریخ وصول در سامانه الکترونیکی می باشد .

۷- حفاظت از اراضی تخصیص یافته تا زمان تصویب کمیسیون مربوطه و واگذاری و تحویل تحول عرصه به مجریان طرح‌ها به عهده اداره کل و پس از آن مطابق طرح، نقشه و مفاد صورت جلسه تحویل تحول، حسب مورد بعهده مرجع واگذاری اراضی (مدیریت امور اراضی استان) و مجری طرح می‌باشد.

فرآیند استانی رسیدگی به درخواست های تخصیص اراضی

تبصره: فرم‌ها و ضوابط تعیین شده مشروحه ذیل جزء لاینفک این دستورالعمل می‌باشد. ادارات کل موظفند در اجرای وظایف مقرر شده از فرم‌های مذکور استفاده نمایند. در صورت ضرورت تهیه و یا اصلاح ضوابط و معیارهای استعدادیابی و تخصیص اراضی و فرم‌های مزبور دبیرخانه ستادی می بایست نسبت به تهیه و ابلاغ آن اقدام نماید.

۱) فرم گزارش وضعیت حقوقی عرصه (فرم شماره ۱)

۲) فرم گزارش مشخصات فنی عرصه (فرم شماره ۲)

۳) فرم گزارش کمیته استعدادیابی و تخصیص استان (فرم شماره ۳)

۴) پیوست شماره ۱- ضوابط و معیارهای استعدادیابی و تخصیص اراضی و ضمیمه پیوست آن.

۵) پیوست شماره ۲- ضوابط فنی- اجرایی موضوع ابلاغیه شورایعالی (سابق) سازمان.

۶) پیوست شماره ۳- جدول ارزیابی پوشش گیاهی

۷) پیوست شماره ۴- فرم صورتجلسه کمیته ستادی (ماده ۷ دستورالعمل)

ماده ۶: مدت اعتبار تخصیص

اعلام موافقت تخصیص اراضی توسط اداره کل حداکثر برای مدت دو سال معتبر می باشد و پس از اتمام مهلت مذکور، مدیریت امور اراضی موظف است درخواست را مجدداً برای بررسی ارسال نماید.

تبصره ۱: نسبت به عرصه هایی که برای یکبار پاسخ موافقت با تخصیص اراضی ملی و دولتی داده شده تا اتمام فرآیند واگذاری (حداکثر دو سال) در صورتیکه فرآیند انعقاد قرارداد و ... به هر دلیلی منتج به نتیجه با مجری اول نگردید در صورتیکه مدیریت امور اراضی مجری جدیدی جهت واگذاری اراضی صرفاً با همان کاربری اولیه مدنظر داشته باشد، نیاز به استعلام مجدد از سازمان در مدت زمان باقیمانده اعتبار تخصیص نمی باشد.

تبصره ۲: در صورت عدم واگذاری عرصه به مجری طرح، مدیریت امور اراضی مکلف به عودت عرصه تحویلی بلامعارض به اداره منابع طبیعی و آبخیزداری می باشد.

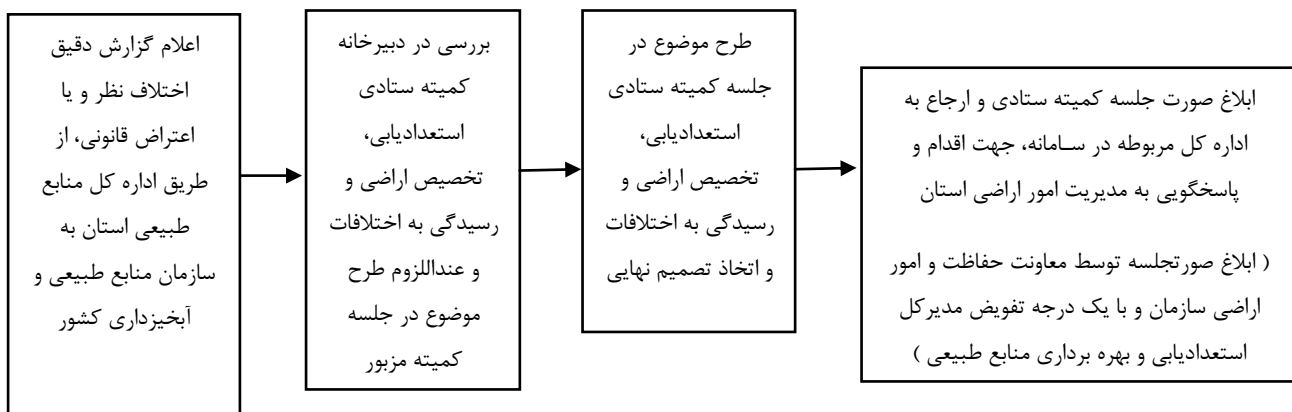
ماده ۷: رسیدگی به اختلافات و اعتراضات و بازنگری در مصوبات کمیته استنادیابی و تخصیص اراضی:

در صورت بروز اختلاف نظر فی مابین کمیته استنادیابی و تخصیص اراضی استان با نظر مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری و یا در صورتیکه تصمیمات کمیته تخصیص استان فراتر از مندرجات جداول ضوابط فنی و اجرایی این دستورالعمل باشد و همچنین وصول اعتراض قانونی اشخاص ذینفع و یا مسئولین استانی و ملی بر ضرورت اجرای طرح، مراتب با تنظیم گزارشی مستند و مستدل توسط اداره کل استان به دبیرخانه کمیته ستادی استنادیابی، تخصیص اراضی و رسیدگی به اختلافات موضوع ماده ۳-۲ این دستورالعمل ارسال تا پس از بررسی اولیه در دبیرخانه کمیته و عندالزوم طرح در کمیته ستادی مزبور اتخاذ تصمیم لازم صورت گیرد.

تبصره ۱: کمیته مزبور مجاز است در صورت بروز اختلاف در موضوعات فنی (از قبیل شیب، ایجاد ریزگرد، پوشش گیاهی مرتعی و کانون های بحرانی مناطق بیابانی و ...) در صورت ضرورت اجرای طرح مورد درخواست، با هماهنگی دفاتر تخصصی ذیربط، نسبت به تغییر شاخص های تعیین شده اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره ۲: ابلاغ مصوبات کمیته مزبور بر عهده معاون حفاظت و امور اراضی سازمان و با یک درجه تفویض بعهده مدیرکل دفتر استنادیابی و بهره برداری منابع طبیعی می باشد.

فرآیند رسیدگی به اعتراضات و اختلافات

تبصره ۳: برای طی این فرآیند دبیرخانه کمیته ستادی موظف است پس از وصول درخواست نسبت به بررسی آن اقدام و در صورت لزوم مراتب را در دستور کار کمیته ستادی قرار دهد .

ماده ۸: نظارت

نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل در استان به عهده مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری و در ستاد سازمان به عهده مدیر کل دفتر استعدادیابی و بهره برداری منابع طبیعی می باشد .

ماده ۹ : تأمین اعتبار

معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی سازمان مکلف است براساس پیشنهاد معاونت حفاظت و امور اراضی نیرو و اعتبارات مورد نیاز اجرای این دستورالعمل و همچنین توسعه و پشتیبانی سامانه الکترونیکی مرتبط را تأمین نماید. جبران خدمات اعضای کمیته های متشکله بر اساس ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری قابل پرداخت خواهد بود .

ماده ۱۰ : اطلاعات دستورالعمل

تبصره ۱: تنظیم و ابلاغ هرگونه بخشنامه و پاسخ به استعلام های مربوط به این دستورالعمل صرفاً می بایست از طریق معاونت حفاظت و امور اراضی سازمان و دفتر استعداد یابی و بهره برداری انجام و صدور هرگونه بخشنامه از دیگر دفاتر ستادی که مغایر با این دستورالعمل باشد وجاهت ندارد.

تبصره ۲: کلیه بخشنامه ها و دستورالعمل های قبلی مغایر با این دستورالعمل از درجه اعتبار ساقط و بلا اثر می باشد.

این دستورالعمل در ۱۰ ماده و ۲۰ تبصره تدوین و با ابلاغ آن ، ملاک عمل برای هرگونه تخصیص اراضی ملی و دولتی به مرجع واگذاری می باشد.

ضمائم و پیوست ها

شماره: ۲۰۱۴۷۵۸
تاریخ: ۱۳۹۸/۰۳/۱۱
پوست:

بسمه تعالی

احمدی

رئیس هیئت مدیره سازمان جهاد کشاورزی استانها

سلام علیکم

پیرو ابلاغیه شماره ۲۰/۲۲۲۴۷ مورخ ۹۲/۸/۱۱ و اصلاحیه‌های بعدی آن و بنا براینست به مضمونات نشست مشترک استنادارژان و مسئولین ملی با هدف بررسی موانع و مشکلات و پیشنهادات مطروحه در حوزه امور اراضی، زمین‌وسبیه اصلاحیه مواد ۱۹ و ۲۶ دستورالعمل اصلاحی ضوابط واگذاری اراضی ملی و دولتی و ماده ۲ آیین‌نامه نصاب اراضی واگذاری به شرح زیر برای اجرا ابلاغ می‌گردد:

- ۱- ماده ۱۹، واگذاری اراضی برای طرح‌ها و مصارف کشاورزی در قالب قرارداد اجاره در شهرستان مرکز استانها، حداکثر پهنای (۵۰) هکتار و در سایر مناطق کشور حداکثر دویست (۲۰۰) هکتار و در مورد شهرکهای کشاورزی تا سطح ۵۰۰ هکتار ضمن رعایت سایر مفاد دستورالعمل، توسط کمیسیون ماده ۲ قابل اقدام می‌باشد.
- ۲- ماده ۲۶: واگذاری اراضی برای طرح‌ها و مصارف غیرکشاورزی در قالب قرارداد اجاره در استانهای گلستان، مازندران، گیلان، تهران، البرز، قزوین، قم و شهرستان مرکز استانها، حداکثر ده (۱۰) هکتار و در سایر مناطق کشور حداکثر یکصد (۱۰۰) هکتار و در مورد شهرکهای صنعتی تا ۲۰۰ هکتار ضمن رعایت سایر مفاد دستورالعمل، توسط کمیسیون ماده ۲۱ قابل اقدام می‌باشد.

تجسره: برای مازاد بر مساحت‌های مذکور در مواد ۱۹ و ۲۶ این دستورالعمل و توسعه آتی طرح‌های قبلی که با احتساب مساحت اولیه بیش از نصاب‌های مذکور می‌گردند، اخت‌مجاز از سازمان امور اراضی کشور الزامی می‌باشد.

۳- تعیین نصاب (حداکثر زمین مورد نیاز اجرای طرح) در اراضی ملی و دولتی (در اجرای ماده ۲ آیین‌نامه نصاب اراضی، قابل واگذاری به فعالیت‌های مختلف در خارج از حریم شهرها و روستاها) تا مساحت حداکثر دو هکتار به استان‌ها تفویض می‌گردد.

محمود حجتی
وزیر جهاد کشاورزی

رونوشت:

- جناب آقای دکتر رحمتی فضلی وزیر محترم کشور بازگشت به نامه شماره ۲۳۶۰۰۶ مورخ ۹۷/۱۲/۱۸ برای استحضار
- جناب آقای سراف رئیس محترم سازمان پارسی کل کشور برای استحضار
- جناب آقای بخشیده معاون محترم برنامه‌ریزی و اقتصادی بازگشت به شماره ۹۸۱۴۷۵ مورخ ۹۸/۱۲/۱۸ برای اطلاع
- جناب آقای آقای مقامی معاون محترم وزیر درتیس سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور برای اقدام لازم ضمناً تخصیص اراضی در مساحت‌های مندرج در بندهای ۱ و ۲ به انارت کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان تفویض و ابلاغ گردد.
- جناب آقای اورنگی رئیس محترم سازمان امور اراضی کشور بازگشت به شماره ۵۳۱۰۲۰۳۶۵۱۹۹ مورخ ۹۸/۱۲/۱۶ برای اطلاع
- جناب آقای فتاح‌الرحمان مشاور و مدیرکل محترم دفتر هماهنگی نوراستانها برای اطلاع